
HISTORIAS DA HISTORIA: 30º ANIVERSARIO RFG

*In memoriam Mestre Helmuth Rilling,
director da RFG 1996-2000*

SÁBADO 28 FEBREIRO 2026

Auditorio de Galicia, 20.30 h

REAL FILHARMONÍA DE GALICIA

Baldur Brönnimann, director

Nadia Vázquez, gaita

Orfeón Terra a Nosa, coro

Ainhoa Apestegui, presentadora

HISTORIAS

REAL
FILHARMONÍA
DE GALICIA

2025/26
30 ANIVERSARIO

AUDITORIO DE GALICIA

PROGRAMA

ANTONÍN DVOŘÁK (1841-1904)

Abertura Carnaval, op. 92, B. 169

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791)

As vodas de Fígaro

Abertura

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Sinfonía num. 7 en La Maior, op. 92

Primeiro movement: Poco sostenuto - Vivace

OCTAVIO VÁZQUEZ (1972)

Viúvas de vivos e mortos (concerto para gaita e orquestra)

Terceiro movement: Elas

ANTÓN ALCALDE (1992)

Spin

Encarga da RFG (Proxecto Cometas). Estrea absoluta

MARY HOWE (1882-1964)

Stars

GERÓNIMO GIMÉNEZ (1852-1923)

La boda de Luis Alonso

Intermedio

GRAZAS POR ESTAR AQUÍ.

Hoxe celebramos algo máis que un aniversario. Celebramos trinta anos de música compartida, emocións vividas en común e encontros arredor dun mesmo idioma: o da música.

A Real Filharmonía de Galicia naceu en 1996 co soño de converterse nun proxecto cultural vivo, conectado coa cidade e co país. Dende entón, xeracións de músicos e músicas, directores e directoras, compositoras e compositores, equipos técnicos, institucións colaboradoras e, sobre todo, o noso público fixeron posible unha traxectoria que hoxe é un referente en Galicia e máis alá.

Nestes anos medramos xuntos. Vivimos transformacións, ampliamos repertorios, impulsamos a creación contemporánea, desenvolvemos proxectos educativos e participativos e abrimos a orquestra a novos formatos e públicos. Baixo a guía de directores titulares como Helmuth Rilling —primeiro director titular e artístico da Real Filharmonía entre 1996 e 2000, recentemente falecido e sempre lembrado pola súa fonda pegada artística e humana—, Antoni Ros Marbà e Paul Daniel, e coa valiosa achega do director asociado Maximino Zumalave, a orquestra foi construíndo unha identidade propia: próxima, curiosa, flexible e en constante evolución.

Queremos expresar o noso máis profundo agradecemento a todas as persoas que fan posible a vida da Real Filharmonía de Galicia. Aos músicos e músicas, que con talento, entrega e paixón transforman cada partitura en emoción, e aos directores e directoras que guían con inspiración e rigor cada ensaio e concerto. E tamén ao persoal técnico e administrativo, cuxo traballo discreto, constante e imprescindible garante que cada actuación se desenvolva con precisión e excelencia, que cada proxecto se faga realidade. Sen o esforzo conxunto de todas estas persoas, visibles e invisibles, a nosa orquestra non sería o que é hoxe: un proxecto vivo, colaborativo e apaixonante.

Dende 2023, esta traxectoria continúa baixo a dirección de Baldur Brönnimann, actual director titular e artístico, quen impulsa unha etapa marcada pola renovación, o compromiso coa diversidade e a inclusión, a apertura a novos proxectos e colaboracións e unha conexión cada vez máis estreita cos públicos.

Se algo define estes 30 anos é, sobre todo, a relación coas persoas que nos acompañades concerto tras concerto. Porque unha orquestra non existe sen o público que a escoita. Cada aplauso, cada silencio compartido, cada noite no Auditorio forma parte da nosa historia.

Este concerto é, por riba de todo, unha celebración con vós: do camiño percorrido e tamén do que está por vir. Queremos seguir sendo unha orquestra viva, aberta á diversidade, comprometida coa creación, coa formación das novas xeracións e co diálogo entre músicas, épocas e culturas.

Grazas por formar parte destes 30 anos. Xuntos seguiremos facendo historia.

REAL FILHARMÓNIA DE GALICIA

A Real Filharmonía de Galicia, formada por cincuenta músicos, créase no ano 1996 en Santiago de Compostela e ten a súa sede permanente no Auditorio de Galicia, na cidade de Santiago de Compostela. Baldur Brönnimann é, desde 2023, o seu director titular e artístico e César Ramos o seu director asistente durante o período 2026/2027. Coa orquestra colaboran os máis destacados directores, cantantes e instrumentistas de todo o mundo.

A RFG está comprometida en achegar a música clásica a todo o territorio galego, aos públicos máis novos e destaca, ademais, o seu compromiso co patrimonio musical galego. Xestionada polo Consorcio de Santiago, a RFG está financiada pola Administración Xeral do Estado, a Xunta de Galicia e o Concello de Santiago.

VIOLÍNS I

James Dahlgren, concertino
Adriana Winkler, axuda de concertino
Anca Smeu**
Ilya Fisher
Michal Ryczel
Marie Esther Cooper***
Anna Alexandrova
Yulia Petrushevskaya
Ildiko Oltai
Victoria Jurov

VIOLÍNS II

Grigori Nedobora *
Nikolay Velikov**
Gyula Vadaszi
Kiyoko Ohashi
Irina Gruia
Catarina Barbosa***
Enrique Roca
Elena Rodríguez***
Samira Ajkic
Elina Viksne

VIOLAS

Natalia Madison*
Ionela Ciobotaru**
Iriana Fernández
Inmaculada Muedra***
Timur Sadykov
Anne Schlossmacher

VIOLONCELLOS

Millán Abeledo*
Thomas Piel**
Carlos García
Nicolás Casamayor***
Manuel Lorenzo
Nicolás Concheiro***
Fabio Arias

CONTRABAIXOS

Carlos Méndez *
Alfonso Morán **
Amador del Pozo (R)
Nicolás García ***

FRAUTAS

Laurent Blaiteau *
Carlos Cascales (R)
Carmen Bajo ***

ÓBOES

Christina Dominik *
Esther Viúdez **
Ana Lucía Pérez ***

CLARINETES

Beatriz López *
Vicente López **
Bernardino Assuncao (R)

FAGOTES

Manuel Veiga *

Juan Carlos Otero **
Javier Sánchez (R)

TROMPAS

Jordi Ortega *
Xavier Ramón **
Alfredo Varela *
Alberto López ***

TROMPETAS

Javier Simó *
Ramón Llátser **
André Coutinho ***

TIMBAL/PERCUSIÓN

José Vicente Faus *

TROMBÓNS

Arturo Centelles (R)
Iago Ríos (R)
Faustino Núñez (R)

TUBA

Miguel Franqueiro (R)

PERCUSIÓN

Lola Olmo***
Marta Prado (R)
Juan A. Vázquez (R)

ARPA

Alba Barreiro (R)

BALDUR BRÖNNIMANN

DIRECTOR

Baldur Brönnimann é un director de orquestra de gran flexibilidade e cunha visión aberta para a creación de programas e a práctica musical. Está profundamente comprometido en facer que a música clásica sexa relevante no século XXI e, con este obxectivo, traballa activamente como comisario de novas obras e como curador de festivais e ciclos. É Director Titular e Artístico da Real Filharmonía de Galicia e da Escola de Altos Estudos Musicais, director do programa Contemporary-Conducting na Lucerne Festival Academy e cofundador do Between Mountains Festival en Suíza, unha celebración de 24 horas de música clásica, ambiental, electrónica e contemporánea, que se lanzou en xullo de 2025.

Dirixiu interpretacións de referencia de obras de compositores como Saariaho, Romitelli, Boulez, Vivier, Schnebel, Birtwistle e Zimmermann en festivais como Lucerne, Wien Modern, Darmstadt, Donaueschingen, Grafenegg, Mostly Mozart no Lincoln Center e nos BBC Proms. É tamén altamente valorado por compositores vivos como Chin, Lachenmann e Neuwirth.

Brönnimann actúa regularmente por toda Europa. Na tempada 25/26 destacan os seus debuts co Antwerp Symphony, Philharmonisches Orchester Freiburg e Musikkollegium Winterthur, así como o seu regreso á WDR Symphony, á Iceland Symphony e á Helsingborg Symphony.

No ámbito operístico, dirixiu *Le Grand Macabre* de Ligeti na English National Opera, na Komische Oper Berlin e no Teatro Colón de Bos Aires, tanto na produción de La Fura dels Baus como na de Barrie Kosky. Tamén levou á escena *The Death of Klinghoffer* de John Adams na English National Opera, *L'amour de loin* de Saariaho no Bergen Festival e na Opera de Noruega, e *Index of Metals* de Romitelli con Barbara Hannigan no Theater an der Wien. No Teatro Colón tamén dirixiu *Erwartung* de Schoenberg, *Hagith* de Szymanowski, *The Little Match Girl* de Helmut Lachenmann co propio compositor como narrador, así como *Die Soldaten* de Zimmermann. Na tempada 25/26 regresará á English National Opera cunha nova produción de *Angel's Bone* de Du Yun.

O enfoque das súas tempadas céntrase no apoio a novos músicos, compositores e directores, no fomento dunha interacción máis próxima coas comunidades locais e na creación de novos formatos de concerto destinados a atraer novos públicos.

Anteriormente foi Director Titular da Basel Sinfonietta (2016–2023), Director Titular da Orquestra Sinfónica do Porto Casa da Música (2014–2020), Director Artístico do BIT20 Ensemble, principal agrupación de música contemporánea de Noruega (2011–2015) e Director Musical da Orquestra Sinfónica Nacional de Colombia en Bogotá (2008–2012).

Nado en Suíza, Brönnimann formouse na City of Basel Music Academy e no Royal Northern College of Music en Manchester, onde posteriormente foi nomeado profesor visitante de dirección orquestral. Actualmente reside en Madrid.

NADIA VÁZQUEZ

GAITA

Nadia Vázquez é unha recoñecida instrumentista e unha das grandes promesas da gaita. Cunha sólida formación que inclúe un grao en Instrumentos da Música Tradicional e Popular de Galicia e un mestrado en Bélxica coa musette barroca, actuou como solista en prestixiosos festivais europeos.

O seu talento foi galardoado en concursos como o acarandaina e o Le Son Continu (Francia). Como musettista, participou na gravación da ópera Les Paladins e acadou o premio de investigación-creación Tremplin(s). Recentemente, foi solista en eventos de gran relevancia como Las Noches del Monumental da RTVE, o concerto inaugural da tempada 2025/26 da Real Filharmonía de Galicia, a Quincena Musical de Donostia e o Celtic Connections de Glasgow.

NOTAS AO PROGRAMA

HISTORIAS DA HISTORIA

Chegou o gran día: o concerto sorpresa co que a Real Filharmonía celebra o seu 30 aniversario. Esta noite assistiremos a unha auténtica festa musical na que visitarán o Auditorio convidados moi especiais e vellos amigos da orquestra, para ofrecernos unha especie de «menú degustación» formado por fragmentos de obras de autores de latitudes e épocas ben diversas.

O primeiro que escoitaremos é a *Abertura Carnaval*, op.92, B.169 de Antonín Dvořák (1841-1904), o compositor máis importante donacionalismo checo que fundiu na súa obra a tradición clásica europea, o folclore do seu país e posteriormente, trala súa marcha aos EUA, influencias daquela terra de acollida. A abertura que hoxe nos ocupa forma parte dunha triloxía que o autor denominou Natureza, vida e amor xunto con outros dous títulos: Na natureza, op.91 e Otelo op.93. As tres foron compostas entre 1891 e 1892 e estreadas o 28 de xullo de 1892 de forma conxunta en Praga baixo a dirección do compositor. Este concerto serviu como despedida europea de Dvořák antes de partir a Nova York para asumir a dirección do Conservatorio Nacional de Música e foi tamén o seu

primeiro programa do outro lado do Atlántico no Carnegie Hall. A Abertura Carnaval arranca cunha enerxía desbordante que evoca a alegría, as danzas e os berros asociados a esta festa pagá con tanta pegada na nosa terra. Posteriormente, hai una sección intermedia que convida á reflexión vital: o lírico, a meditación, o pesimismo. O espírito brillante do entroido retómase de novo de cara ao final da peza para pechala.

De seguido, escoitaremos a abertura de *As vodas de Fígaro* KV.492 de Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791), unha das figuras centrais do Clasicismo xunto con Haydn e Beethoven. Aínda que a súa estrea no Burgtheater de Viena o 1 de maio de 1786 non foi demasiado exitosa, a día de hoxe é unha das óperas máis representadas a nivel mundial. Trátase dunha ópera bufa, é dicir, de carácter cómico, que aborda as intrigas amorosas entre nobres e plebeos e que marca o inicio da colaboración entre Mozart e o libretista Lorenzo da Ponte co que tamén faría *Don Giovanni* e *Così fan tutte*. Da Ponte adaptou como libreto unha polémica novela do escritor francés Pierre C. De Beaumarchais *La folle journée ou Le mariage di*

Figaro que fora prohibida en distintas cortes europeas polo seu contido antiabsolutista e antinobiliario. As vodas de *Fígaro* divídese en catro actos precedidos pola abertura que está destinada unicamente á orquestra, sen intervención das voces, e que serve para introducirmos no clima desenfadado e fresco da ópera. Escrita en Re M e cunha indicación de tempo presto, presenta unha estrutura de forma sonata sen desenvolvemento. Na exposición escoitamos o primeiro tema nas cordas e o fagot, unha especie de murmurio en pianísimo de carácter sinuoso e logo un segundo tema que se divide en dúas partes. Tras isto, unha transición dá paso directamente á recapitulación, cos mesmos temas que xa se escoitaron. Unha coda (sección final) pecha a abertura.

Seguidamente, a orquestra interpretará o primeiro movemento da *Sinfonía núm. 7 en La Maior*, op.92 de Ludwig van Beethoven (1770-1827). Esta obra pertence ao período intermedio da traxectoria do compositor no que comeza a súa transición dende o Clasicismo cara un novo estilo, o Romanticismo, ao igual que a maioría das demais sinfonías (dende a 3 á 8), o *Concerto para violín*, o *Concerto núm. 5 para piano* «Emperador» ou a súa única ópera, *Fidelio*. Trátase dunha obra de carácter vitalista que Beethoven iniciou en 1811 en Teplice, cidade balneario preto de Praga que era

frecuentada pola alta sociedade e a intelectualidade naquela época, e rematouna en 1812. A estrea tivo lugar o 8 de decembro de 1813 en Viena por unha orquestra dirixida polo propio compositor e conformada por importantes músicos como Salieri, Spohr, Romberg, Dragonetti ou Meyerbeer, nun clima de patriotismo e ledicia que invadía a cidade despois da derrota de Napoleón fronte aos exércitos liderados por Wellington. O primeiro movemento comeza cunha introdución lenta (*Poco sostenuto*) que, aínda que se inicia nun estado de quietude, non está exenta de certo dramatismo e conflito. A súa parte final, coa repetición insistente dunha mesma nota, funciona como substrato do *Vivace* que vén a continuación e que presenta unha estrutura de forma sonata: unha exposición con dous temas, o desenvolvemento, a recapitulación dos temas da primeira sección e finalmente, unha gran coda para pechar. O movemento está dominado por un ritmo ternario de danza popular (*ise*) e pola presenza de bordóns nos graves que no noso contexto nos recordará, sen dúbida, á muiñeira.

Chega o momento de dous compositores da terra: Octavio Vázquez e Antón Alcalde. Vázquez naceu en Santiago de Compostela en 1972 e dende 1992 reside en Nova York, onde é profesor e director do programa de composición na Universidade Nazareth College

de Rochester. A súa música foi interpretada por todo o mundo por importantes directores. Hoxe, escoitaremos o terceiro movemento da súa obra *Viúvas de vivos e mortos* titulado «*Elas*». Trátase dun concerto para gaita e orquestra que foi encargado por Cristina Pato en 2014 como parte do seu proxecto Gaita and Orchestra Commissioning Project, financiado pola New Music USA, co que pretende aumentar o repertorio sinfónico para o seu instrumento. O título retrotráenos ao universo rosaliano, concretamente ao libro V de *Follas Novas* (1880) e pretende ser unha homenaxe ás «mulleres galegas no tempo», especialmente ás esposas dos emigrantes que quedaron soas ao cargo de familias enteiras. No eido musical, o compositor incorpora a tradición galega que mestura con novas sonoridades, como un continuo en evolución («atendemos ao pasado, pero tamén temos a mirada posta no futuro»).

Natural de Rianxo, Antón Alcalde (1992) é un compositor, director e autoeditor afincado en Taiwán. Conta con numerosos premios nacionais e internacionais de composición, salientando o “Xavier Montsalvatge” no prestixioso XXXV Premio Jóvenes Compositores Fundación SGAE-CNDM, o premio especial “Juventudes Musicales de España” no mesmo concurso que se materializa no rol de compositor residente durante a tempada 2025–2026, e a mención

de honra obtida no recoñecido XXXII Concorso di Composizione Originale per Banda (Corciano, Italia). As súas obras foron interpretadas por importantes orquestras e bandas en máis de 35 países. Esta noite realizarase a estrea mundial da súa nova obra *Spin*. Alcalde explica que «*Spin* é unha palabra pequena para un misterio fundamental. No corazón das partículas máis elementais, agochada no silencio do baleiro, hai unha danza que non se ve nin se detén: un xiro interno, sen forma nin eixe, que define a identidade da materia. Como se cada partícula levase en si mesma un recordo de movemento, un xiro primordial que conecta o infinitamente pequeno co xesto universal das estrelas». Con esta idea como pretexto, a obra consiste nunha serie de seis variacións precedidas por unha introdución na que se nos presenta de maneira fragmentada o material temático que se vai a someter a distintas permutacións. Este material musical é o *Epitafio de Seikilos*, considerada a composición máis antiga conservada (ca. S. I d.c.) que funciona aquí como elemento primordial en forma de danza.

A obra *Stars* de Mary Howe (1882–1964), foi interpretada por primeira vez en España pola RFG hai tan só unhas semanas. Howe foi unha importante compositora, pianista e mecenas musical natural de Washington D.C. Compuxo *Stars* en 1927 inicialmente para piano só e logo orquestrouno

como moita da súa música, da que existen diversas versións. É un poema sinfónico —xénero que xorde no Romanticismo dentro da música programática, é dicir, aquela que sempre fai referencia a un elemento extra-musical— en miniatura que dura pouco máis de tres minutos. Neste caso a inspiración da compositora foi a contemplación da noite sentada nos soportais da súa casa. Howe explica que con *Stars* pretendeu «evocar o ceo e o efecto gradualmente abafador da cúpula dunha noite estrelada: a súa paz, beleza e espazo (...) As cordas abren a obra coa suxestión da inmensidade que se estende pola bóveda estrelada. A medida que a música avanza, a imaxinación déixase levar pola contemplación das impresionantes profundidades do espazo e a sensación de misterio e infinidade que o home compara coa súa insignificancia».

A última obra deste programa especial é o Intermedio de *La boda de Luís Alonso* o *La noche del encierro* de Gerónimo Giménez (1852-1923), compositor andaluz coñecido como «o músico do garbo». A obra no seu conxunto é un sainete cómico pertencente ao género chico, subxénero de zarzuela nun só acto que dominou os teatros españois do último cuarto do século XIX e que tivo connotacións nacionalistas e idiosincráticas de carácter popular fronte á ópera italiana, máis asociada á aristocracia e as clases sociais

altas. Con texto de Javier de Burgos, *La boda de Luís Alonso* é unha das obras máis famosas do seu xénero e trátase da segunda parte dun díptico de Giménez, sendo a primeira *El mundo comedia es o El baile de Luís Alonso*. Estreouse no Teatro da Zarzuela en Madrid o 27 de xaneiro de 1897. A historia está inspirada nun profesor de baile gaditano e divídese en tres cadros nos que se contan as aventuras e desventuras da voda entre o profesor é unha rapaza nova, María Jesús. O extracto máis popular da obra é o Intermedio, un fragmento instrumental que se toca con frecuencia como obra independente, tal e como fará esta noite e RFG. A partitura supón un retrato costumista e cómico que mestura ritmos típicos como a habanera, a seguidilla, o bolero e trazos do *cante jondo*.

Conclúe así este concerto para celebrar e desfrutar, aínda que se cada queda algunha sorpresa máis por desvelar...

Carme Tubío Barreira

PRÓXIMO CONCERTO
CICLO DE LIED:
HISTORIAS EN PALABRAS

XOVES 5 MARZO (18€)

Auditorio de Galicia, 20.30h

REAL FILHARMONÍA DE GALICIA

Franz-Josef Selig, baixo

Gerold Huber, piano

- Franz Schubert:
Der Wanderer D489
Auf der Donau D553
Fahrt zum Hades D526
Der Tod und das Mädchen D531
Prometheus D674
 - Hugo Wolf:
Grenzen der Menschheit
Abendbilder, 3 Oden von Lenau
 - Rudi Stephan:
Zwei ernste Gesänge
Am Abend
Memento vivere
 - Dmitri Shostakovich:
Suite auf Verse von Michelangelo Buonarroti, Op. 145
-

AUDITORIO DE GALICIA

Avenida do Burgo
das Nacións, s/n
15705 Santiago
de Compostela

DESPACHO DE BILLETES

981 571 026 | 981 573 979
981 542 462

OFICINAS

981 552 290 | 981 574 152

rfgalicia.org

compostelacultura.gal

INSTAGRAM

@realfilharmoniadegalicia
@compostelacultura

FACEBOOK

RealFilharmoniadeGalicia
CompostelaCultura

X

@CCultura

TIKTOK

@realfilharmoniadegalicia

FILHARMONÍA
DE GALICIA

2025/26
30 ANIVERSARIO

AUDITORIO DE GALICIA

